

Maksuvälinepetosdirektiivin täytäntöönpano

Johdanto

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/713 muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennösten torjunnasta ja neuvoston puitepäätöksen 2001/413/YOS korvaamisesta on pantava kansallisesti täytäntöön 31.5.2021. Oikeusministeriö asetti 17.6.2020 työryhmän, jonka tehtävänä oli arvioida, mitä lainsäädäntömuutoksia direktiivin täytäntöönpano edellyttää ja valmistella tarvittavat lainsäädäntömuutokset. Työryhmän tuli arvioida myös muutosten taloudelliset vaikutukset. Työryhmän mietintö oli laadittava hallituksen esityksen muotoon. Työryhmän toimikausi oli 1.8.-31.12.2020. Työryhmä kuuli asiantuntijoita Keskusrikospoliisista ja Finanssivalvonnasta. Työryhmä luovutti mietintönsä 1.2.2021.

Mietintöön sisältyy hallituksen esityksen muotoon laadittu lakiehdotus rikoslain muuttamisesta. Rikoslain 37 luvun maksuvälinerikoksia koskevia säännöksiä maksuvälinepetoksesta, törkeästä maksuvälinepetoksesta, maksuvälinepetoksen valmistelusta, maksuvälineen määritelmästä ja oikeushenkilön rangaistusvastuusta ehdotetaan muutettavaksi. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uudet säännökset maksuvälinerikoksesta, törkeästä maksuvälinerikoksesta ja lievästä maksuvälinerikoksesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2021, jolloin direktiivi on viimeistään pantava täytäntöön.

Tausta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/713 muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennysten torjunnasta ja neuvoston puitepäätöksen 2001/413/YOS korvaamisesta hyväksyttiin 17.4.2019. Direktiiviehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 83 artiklan 1 kohtaan. Direktiivin velvoitteet ovat siten vähimmäissäännöksiä.

Tavoitteet

Direktiivi tukee yleisesti toimia maksupalveluiden luotettavuuden turvaamiseksi ja maksuvälinepetosten torjumiseksi. Maksuvälinerikollisuus tukee muuta rikollisuutta ja haittaa laillista taloudellista toimintaa. Petokset tapahtuvat nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä ja ne ovat usein valtioiden rajat ylittäviä. Direktiivillä pyritään vastaamaan maksuvälinepetosten lisääntyvään ja kehittyvään vahingollisuuteen. Direktiivillä yhtenäistetään maksuvälinepetoksiin liittyvää Euroopan unionin jäsenvaltioiden

lainsäädäntöä. Yhteiset vähimmäismääritelmät rikoksista voivat myös helpottaa jäsenvaltioiden viranomaisten välistä yhteistyötä rikosasioissa ja vähentää tulkinta- ja soveltamisongelmia rikosasioiden selvittämisessä.

Direktiivi määrittelee maksuvälinerikokset teknologianeutraalisti. Direktiivi rinnastaa muihin maksuvälineisiin kuin käteiseen rahaan sähköisen rahan ja virtuaalivaluutan.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Oikeusministeriö ei maksa palkkiota pyydetystä ja annetuista lausunnoista.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan oikeusministeriölle viimeistään 8.3.2021.

Valmistelijat

Lainsäädäntöneuvos Lena Andersson, lena.andersson@om.fi, puh. 050 3746297.

Linkit

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-856-1> - Maksuvälinepetosdirektiivin täytäntöönpano

Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2021:4

Jakelu:

Coinmotion Oy
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto (EK)
Etelä-Suomen syyttäjäalue
Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Helsingin hovioikeus
Helsingin poliisilaitos

Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen syyttäjäalue
Kaupan liitto ry
Keskusrikospoliisi
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Korkein oikeus
Kuluttajaliitto ry - Konsumentförbundet
LocalBitcoins Oy
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Northcrypto Oy
OTT, apulaisprofessori Tatu Hyttinen, Turun yliopisto
Oulun kärjäoikeus
Pirkanmaan kärjäoikeus
Pohjois-Suomen syyttäjäalue
Poliisihallitus
Professori Kimmo Nuotio, Helsingin yliopisto
Rahoitusvakausvirasto
Sisäministeriö
Suomen Asianajajaliitto ry
Suomen Lakimiesliitto ry
Suomen Pankki
Suomen poliisijärjestöjen liitto ry
Suomen Syyttäjähdistys ry
Suomen tuomariliitto ry
Tuomioistuinvirasto
Turun hovioikeus
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen kärjäoikeus

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Koivisto Ari-Pekka
OM

Andersson Lena
Oikeusministeriö